

Reactie op de Kamerbrief van minister Koolmees Geen 'onnodige' kortingen meer?

Op 28 september jl. heeft minister Koolmees een [brief](#) aan de Tweede Kamer gestuurd waarin hij aangeeft de bestaande vrijstellingsregeling voor een jaar te willen verlengen. De pensioenfondsen hoeven dan niet te korten als de dekkingsgraad minimaal 90% is. Maar daar zit nog wel een probleem, want het ziet ernaar uit dat de meeste grote pensioenfondsen dan toch nog een paar procent zullen moeten korten. Tenzij de financiële markten zich wat positiever ontwikkelen en de bijstelling van de levensduurverwachting nog een paar procent voordeel oplevert. Dat weten we na 31 december.

Ook geeft de minister in deze brief de principes aan die 'onnodige kortingen' vanaf 2022 tot aan invoering van het nieuwe pensioenstelsel in 2026 moeten voorkomen. De Koepel Gepensioneerden heeft daarop, samen met de collega seniorenorganisaties, al sinds het begin van het pensioenakkoord en ook onlangs in het [overleg op 21 september](#), sterk op aangedrongen en waardeert deze houding van de minister. Maar de minister heeft nog niet aangegeven hoe dat dan precies moet. Er is nog veel overleg nodig om uit allerlei alternatieven de beste oplossing te vinden. Daar worden, is de afspraak van 21 september, de organisaties van gepensioneerden ook bij betrokken.

Daarom is het opvallend dat in de Kamerbrief van de minister wel het overleg wordt genoemd met sociale partners, pensioenfederatie en DNB (de Nederlandse Bank), maar niet het overleg met de organisaties van gepensioneerden en jongeren, zoals besproken in het overleg van 21 september. Navraag bij het ministerie heeft de verwijzing opgeleverd naar de Kamerbrief van 22 september, waarin de minister expliciet het overleg heeft gemeld naar aanleiding van vragen van de VVD en het CDA (en de motie van 50Plus): "Ik ga op korte termijn met vertegenwoordigers van ouderen- en jongerenorganisaties hierover in gesprek Ik zal bij de wetsuitwerking van het Pensioenakkoord met deze partijen in gesprek blijven". Nader contact heeft opgeleverd, dat de minister wel degelijk ons er actief bij gaat betrekken volgens, in overeenstemming met de afspraken die de 21ste september zijn gemaakt en dat gekeken wordt hoe dat de Kamer nog kan worden gemeld.

Tenslotte kregen we vandaag de bevestiging, dat vanuit het ministerie een brainstormbijeenkomst wordt georganiseerd om tot mogelijke oplossingen te komen voor de transitie en de overbruggingsperiode, waarvoor overheid, vakbonden, werkgevers, jongeren en gepensioneerden worden uitgenodigd. De planning is eind oktober of begin november. In ieder geval ruim voordat de internet consultatie start, waarbij iedereen een reactie op de voorstellen in de wetgeving kan reageren.

Koepel Gepensioneerden zal zich de komende periode in het overleg met de minister concentreren op de volgende doelstellingen:

- Het voorkomen van 'onnodige kortingen'
De minister beoogt voor eind 2021 een tussentijds financieel toetsingskader te definiëren

dat generatie-evenwichtig en uitlegbaar is en dat onnodige kortingen dus moet voorkomen. Als pensioenverlagingen met het oog op het nieuwe stelsel niet nodig zijn, hoeven ze dan in de periode tot aan de transitie, ook niet te worden doorgevoerd.

Koepel Gepensioneerden kan zich in principe vinden in deze aanpak, maar dringt er 'omwille van de rust en stabiliteit' op aan nog voor eind 2020 hierover duidelijkheid te verschaffen en daarbij tevens rekening te houden met de te weinig betaalde premie (meer dan 5% dekkingsgraad punten) over de afgelopen jaren en het feit dat de renterisico's vooral voor rekening zijn gekomen van de gepensioneerden.

- De minister stelt dat bij de vaststelling van premie en opbouw sociale partners al voor wat betreft de premievaststelling en pensioenopbouw, rekening mogen houden met het verwacht rendement zoals dat bij de projectiemethode in het nieuwe pensioenstelsel speelt. De balans tussen premie en opbouw kan dan volgens de minister 'binnen de wettelijke mogelijkheden' voor de komende jaren worden gebaseerd op een verwacht rendement.

Koepel gepensioneerden acht deze formulering te vaag. Duidelijk, en wettelijk vastgelegd, moet worden dat er tot aan de transitiedatum sprake is van een werkelijk kostendekkende premie, d.w.z. een premie die niet negatief bijdraagt aan de dekkingsgraad tot aan de transitiedatum. Als premieverhoging om wat voor reden dan ook niet kan worden gerealiseerd, zal (wettelijk) duidelijk moeten worden vastgelegd dat in dat geval jaarlijks de rechtenopbouw in lijn met de werkelijke premie moet worden gebracht. Dit om te voorkomen dat de vermogenspositie van pensioenfondsen de komende jaren nog verder verslechterd als gevolg van 'te weinig premie'.

- Ruimte voor indexatie?
Omdat een groot gedeelte van de gepensioneerden de komende jaren nog steeds niet kan profiteren van het nieuwe stelsel zal de Koepel gepensioneerden bij de uitwerking van het tussentijds financieel toetsingskader aandacht vragen om daar waar dat in het licht van het nieuwe pensioenstelsel mogelijk zou zijn, ook in de periode tot transitie alweer eerder te gaan indexeren.

Wij realiseren ons dat het pensioenstelsel meer dan ooit op generatie-evenwichtigheid en solidariteit zal worden beproefd in deze bijzondere tijd met, ook economisch, moeilijke omstandigheden. Wij achten het daarom van belang om niet alleen met sociale partners, maar ook met toezichthouders, uitvoerders, politiek, ouderen- en jongerenorganisaties te werken aan zo goed mogelijke oplossingen voor zeer lastige vraagstukken. Het gaat om het fundament voor een goed toekomstig een pensioenstelsel, maar ook voor goede oplossingen tot de transitie.

Utrecht, 1 oktober 2020